

ใบงานวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง คำสอนในอิศรญาณภายิต สารที่ ๕ มาตรฐาน ท ๕.๑ ตัวชี้วัด ๓/๓

ชื่อ ..... นามสกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนคำประพันธ์อิศรญาณภายิตตามคำสอน ดังต่อไปนี้

สอนให้เห็นความสำคัญของปัญญาแต่อย่าอวดรู้

สอนให้รู้จักคิดใคร่ครวญ ไตร่ตรองก่อนจะพูดหรือทำสิ่งใด

สอนให้รู้จักอดทนลำบาก หมั่นขวนขวายหาความรู้

สอนให้พิจารณาข้อบกพร่องของตนเองเพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไข

สอนให้หมั่นพิจารณาใจตนเอง

สอนให้มีใจหนักแน่น ไม่หลงเชื่อคำพูดยุยงโดยง่าย

สอนให้ระมัดระวังคำพูด

สอนให้ทำความดี

เฉลยใบงานวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง คำสอนในอิศรญาณภษิต สารที่ ๕ มาตรฐาน ท ๕.๑ ตัวชี้วัด ๓/๓

ชื่อ ..... นามสกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนคำประพันธ์อิศรญาณภษิตตามคำสอน ดังต่อไปนี้

สอนให้เห็นความสำคัญของปัญญาแต่อย่าอวดรู้

สูงอย่าให้สูงกว่าฐานนานไปล้ม
คนสามขามีปัญญาหาไว้พัก

จะเรียนคมเรียนไปเถิดอย่าเปิดฝัก
ที่ไหนหลักแหลมคำจงจำเอา

สอนให้รู้จักคิดใคร่ครวญ ไตร่ตรองก่อนจะพูดหรือทำสิ่งใด

เห็นตอหลักปักขวางหนทางอยู่
เห็นเต็มตาแล้วอย่าอยากทำปากบอน

พิเคราะห์ดูควรทิ้งแล้วจึงถอน
ตรองเสียก่อนแล้วจึงทำกรรมทั้งมวล

สอนให้รู้จักอดทนลำบาก หมั่นขวนขวายหาความรู้

ค่อยดำเนินตามไต่ผู้ไปหน้า
เอาหลังตากแดดเป็นนิจคิดคำนวณ

ใจความว่าผู้มีคุณอย่าหุนหวน
รู้ถึถ้วนจึงสบายเมื่อปลายมือ

สอนให้พิจารณาข้อบกพร่องของตนเองเพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไข

อย่าดูถูกบุญกรรมว่าทำน้อย
อย่างนอนเปล่าเอากะจกยกออกมา

น้ำตาลย่อยมากเมื่อไรได้หนักหนา
ส่องดูหน้าเสียทีหนึ่งแล้วจึงนอน

สอนให้หมั่นพิจารณาใจตนเอง

เกิดเป็นคนเชิงดูให้รู้เท่า
อยากใช้เขาเราต้องก้มประนมกร

ใจของเราไม่สอนใจใครจะสอน
ใครเลยท่อนจะว่าตัวเป็นวัวมอ

สอนให้มีใจหนักแน่น ไม่หลงเชื่อคำพูดยุยงโดยง่าย

อันเสาทินแปดศอกตอกเป็นหลัก
จงฟังหูไว้หูคอยดูไป

ไปมาพลักย่อยเข้าเสายังไหว
เชื่อน้ำใจดีกว่าอย่าเชื่อยุ

สอนให้ระมัดระวังคำพูด

ดินตามรอยผู้ใหญ่หมาไม่กัด
ใครทำตึงแล้วหย่อนผ่อนลงเอา

ไปพูดขัดเขาทำไม่ขัดใจเขา
นักเลงเก่าเขาไม่หาญพาลนักเลง

สอนให้ทำความดี

ถึงบุญมิได้ประกอบขอบไม่ได้
บุญหาไม่แล้วอย่าได้ทะนงตน

ต้องอาศัยคิดดีจึงมีผล
บุญชนรักกับชังไม่ยั่งยืน